

Virtualni sadržaji na platformi Culture Tourist posvećeni godini Jana van Eycka u Belgiji

Tea Gudek Šnajdar

Suradnja kulturnih institucija i digitalnih medija u kreiranju virtualnih sadržaja

Iako je 2020. godina bila izazovna na više razina, digitalizacija je pozitivna stvar koju je donijela. Ona više nije neki daleki plan za budućnost ili eksperiment na kojem se pomalo radi već su, upravo suprotno, digitalizacija i stvaranje virtualnih sadržaja preko noći postali naša stvarnost. Istovremeno su mnogim institucijama preostali kao jedina spona s njihovom publikom.

Međutim, pri kreiranju virtualnih sadržaja o svojim zbirkama, zaposlenici kulturnih institucija često se još uvijek susreću s mnogim izazovima: od nedostatka vremena, novca ili tehničkog znanja, do nedoumice o tome kakav sadržaj podijeliti.

Ideja ovoga priloga je pokazati kako interdisciplinarni pristup te uključivanje vanjskih suradnika u stvaranje virtualnih sadržaja mogu predstavljati rješenje za mnoge izazove s kojima se kulturne institucije susreću.

Kao zanimljiv primjer dobre prakse ovdje se predstavljaju virtualni sadržaji kreirani na platformi CultureTourist o izložbi „Van Eyck. An Optical Revolution“, organiziranoj u Muzeju lijepih umjetnosti (MSK) u Ghentu (BE) u proljeće 2020. godine.

2020.– godina posvećena Janu van Eycku u Belgiji

Belgijanci su ponosni na svoje slavne slikare. Kako bi ovaj dio svoje kulturne baštine još više promovirali među lokalnim stanovništvom i svojim posjetiteljima, turistička zajednica

Flandrije (*VisitFlanders*) pokrenula je inicijativu *Flemish Masters*. Počevši s 2018., svaka godina bila je posvećena jednom slikaru: 2018. P.P. Rubensu, 2019. P. Bruegelu, a 2020. (naknadno zbog pandemije Covid-19 i 2021.) Janu van Eycku.

Unutar programa pod nazivom „OMG! Van Eyck was here“, planirano je mnoštvo različitih aktivnosti kojima bi se proslavio rad ovog slikara u belgijskom gradu Ghentu. Od multimedijalne izložbe „Lights on Van Eyck“, vodstva po gradu „Seven Senses Tour“, do završetka višegodišnje restauracije Ghentskog oltara. Aktivnosti nisu bile fokusirane samo na prezentaciju građe unutar kulturnih institucija, nego i na njihovu digitalizaciju, multimedijalnost, te korištenje novih tehnologija u prezentaciji rada ovog slikara.

Izložba „Van Eyck. An Optical Revolution“

Središnje događanje bila je organizacija najveće ikad postavljene izložbe posvećene ovom slikaru. U svijetu su sačuvana dvadeset i tri njegova djela, a njih trinaest doputovalo je iz različitih krajeva svijeta na ovo događanje organizirano u Muzeju lijepih umjetnosti u Ghentu od 1. veljače do 30. travnja 2020.

Najvažnije djelo bili su vanjski paneli tek obnovljenog Ghentskog oltara, koji su po prvi put bili izloženi, ne samo uz ostala Van Eyckova djela, nego i izvan katedrale sv. Bava. Od početka je bilo jasno kako će izložba izazvati velik interes javnosti. Kako bi se regulirao broj posjetitelja, u prodaju su puštene *online* ulaznice, koje su rasprodane u rekordnom roku.

No, unatoč opsežnim pripremama, uzbuđenju oko ovog važnog kulturnog događanja, te velike pozornosti svjetskih medija, zbog pandemije, svega nekoliko tjedana nakon otvorenja,

MSK je, kao i ostali belgijski muzeji, morao zatvoriti svoja vrata.

Uključivanje vanjskih partnera u kreiranje virtualnih sadržaja

Budući da je većina izložaka bila posuđena, produljenje izložbe nije dolazilo u obzir. Kako bi nesuđeni posjetitelji mogli i dalje uživati u ovoj izložbi, fokus je prebačen na digitalne sadržaje. Muzej i turistička zajednica Flandrije osmislili su i kreirali razne virtualne objave, poput vodstava po izložbi, digitalnih prezentacija radova i sl.

No, kako bi dosegli još širu publiku, angažirali su i vanjske partnere kao pomoć u promociji i stvaranju raznovidnih sadržaja. Jedan od njih bio je CultureTourist, a ovdje su neki sadržaji koje smo kreirali.

Virtualni sadržaji na platformi CultureTourist

1/ Online članak – Virtualno vodstvo izložbom

S poplavom multimedijalnih rješenja, tradicionalni članak može se činiti zastarjelim načinom komunikacije s publikom. No, kada je dobro koncipiran i osmišljen, može vrlo dobro prenijeti kvalitetne informacije.

Naša ideja bila je koncipirati ga na način muzejskog vodstva. Uz detaljan opis izložbe i značaja Jana van Eycka, fokus je bio na vizualnim materijalima i kvalitetnim reprodukcijama djela te njihovim objašnjenjima i opisima.

2/ Video

Kako bi se prethodno virtualno vodstvo izložbom još više približilo posjetiteljima, napravljen je i kratak desetominutni video o Janu van Eycku. U njemu se nismo bavili samo izložbom u MSK, nego i pojašnjavanjem njegova

SAZNAJTE VIŠE:

Flemish Masters: www.flemishmasters.com

Članak o Janu van Eycku na platformi CultureTourist dostupan je na: <https://culturetourist.com/museums/museum-reviews/virtual-museum-visits-day-4-jan-van-eyck-at-msk-in-ghent/>

Video o Janu van Eycku dostupan je na: <https://www.youtube.com/watch?v=kWoRAmRpp5s>

slikarstva te lokacijama u Ghentu povezanim s ovim slikarom.

Osim snimaka s izložbe i lokacija u gradu, fokus je također bio na visokokvalitetnim reprodukcijama njegovih slika. Upravo zbog ove kvalitetno odrađene digitalizacije građe od strane kulturne institucije, bilo je moguće iskoristiti ih za edukativni segment videa.

Ipak, u njemu ta digitalizirana građa nije prikazana na suhoparan način, već gledatelje kroz nju vodi povjesničarka umjetnosti, koja ju objašnjava te prenosi informacije o radu i djelu Jana van Eycka. Na taj način, željeli smo dobiti dinamičniji video koji će zaokupiti pažnju gledatelja različite dobi.

3/ Sadržaji na društvenim mrežama

Svi ovi sadržaji bili su dijeljeni i promovirani na društvenim mrežama. Fokusirali smo se na Instagram i Facebook, na kojima su objavljeni kratki video zapisi, poveznice na ranije spomenute sadržaje, zanimljivosti o pojedinim dijelima ovog slikara, a osobito su bili popularni kratki kvizovi.

U kreiranju svih ovih digitalnih sadržaja misao vodilja bila je predstaviti građu na kvalitetan način, čuvajući njenu vrijednost, no, istovremeno prezentaciju prilagoditi široj populaciji, kako bi ju korisnici najrazličitijih profila mogli shvatiti i uživati u njoj.

Upravo uključivanjem vanjskih suradnika u kreiranje virtualnih sadržaja, slijedi se interdisciplinarni pristup, a kulturne institucije dobivaju partnera koji će njihovu građu sagledati iz druge perspektive, primijeniti svoja znanja, te ju prezentirati publici na nov način. Budući da digitalni mediji imaju bogato iskustvo u stvaranju ovakvih sadržaja, dobra praksa je potražiti one koji temama koje obrađuju, svojom publikom, kao i vrijednostima koje zastupaju, odgovaraju kulturnoj instituciji. Nadamo se da će budućnost donijeti više ovakvih suradnji, koje će samo dodatno povisiti kvalitetu prezentacije digitalne građe.

*Reprodukcije djela korištene za sve digitalne sadržaje ustupila nam je turistička zajednica Flandrije – VisitFlanders. ■

